

Najmocniejsze twierdzenie stereometrii i koledzy

KÓŁKO I LO BIAŁYSTOK
16 PAŹDZIERNIKA 2012

Oczywistym odnośnikiem do zadań ze stereometrii jest *V. V. Prasolow "Problems in plane and solid geometry" volume 2*. Zadania spotykane na OMie są jednak zwykle dużo prostsze od tego, co można tam spotkać. Ogólną metodą rozwiązywania tych zadań jest wyobrażanie sobie sytuacji przestrzennej i/lub sprowadzanie zadań do zadania z geometrii płaszczyzny przez rzutowanie czy przecięcie z płaszczyzną.

ZADANIE 1

Środki krawędzi czworościanu są wierzchołkami wielościanu. Udowodnij, że trzy długie przekątne tego wielościanu przecinają się w jednym punkcie.

ZADANIE 2 (PRASOLOV, 2.1)

Przekątna AC_1 sześcianu $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ przecina płaszczyznę $A_1 B D$ w punkcie M . Uzasadnij, że $AM = \frac{1}{3} \cdot AC_1$.

Twierdzenie 1 (Twierdzenie o trzech prostopadłych, szczególnie przypadek). *Prosta l , nie prostopadła do płaszczyzny π , przecina π w P . Uzasadnij, że jeśli l' jest rzutem tej prostej na π a k jest prostą leżącą w płaszczyźnie π i zawierającą P to*

$$l \perp k \iff l' \perp k.$$

ZADANIE 3 (PRASOLOV, 2.9)

Dowiedź prawdziwości twierdzenia.

Definicja 2. *Prosta l jest styczna do sfery s , jeżeli przecina ona sferę w dokładnie jednym punkcie P . W tej sytuacji promień sfery poprowadzony do punktu P i prosta l są prostopadłe.*

ZADANIE 4

Prosta l jest styczna do sfery s w P . Uzasadnij, że jest ona styczna do każdego z okręgów zawartych w s i przechodzących przez P .

ZADANIE 5

Krawędź AD czworościanu $ABCD$ jest prostopadła do płaszczyzny ABC . Uzasadnij, że rzut wysokości opuszczonej z D w trójkącie $\triangle BCD$ na płaszczyznę ABC jest wysokością opuszczoną z A w trójkącie $\triangle ABC$.

Poniższe zadania pochodzą z artykułu Michała Kiezy
http://mimuw.edu.pl/delta/artykuly/delta2010-03/2010-03-kacik_przestrzenny.pdf

Twierdzenie 3 (Najmocniejsze twierdzenie stereometrii). *Wszystkie odcinki będące stycznymi do sfery wychodzącymi z punktu P mają równe długości.*

ZADANIE 6

Dowiedź prawdziwości twierdzenia.

ZADANIE 7

Sfera s jest styczna do płaszczyzny ABS w S i do płaszczyzny ABT w T . Uzasadnij, że $\triangle ABS \equiv \triangle ABT$.

ZADANIE 8

Sfera wpisana w czworościan $ABCD$ jest styczna do ścian ABC i BCD odpowiednio w punktach P i Q . Dowieść, że

1. $\sphericalangle BPC = \sphericalangle BQC$,
2. (troszkę obliczeń) $\sphericalangle APB = \sphericalangle CQD$.